

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) Sipooseen / Utbildning som handleder för examensutbildning (HUX) till Sibbo

Koulutusvaliokunta / Utskottet för utbildning 19.08.2025 § 10

Valmistelija / Beredare: Kehittämispäällikkö / Utvecklingschef Saara Lehtinen, saara.lehtinen(at)sipoo.fi; Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi

Taustaa päätöksenteolle

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on peruskoulun jälkeinen nivelvaiheen koulutus, joka yhdistää aiemmat koulutusmuodot: kymppiluokan, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA). TUVA on käynnistynyt 1.8.2022.

Koulutuksen tarkoituksena on tukea nuorta jatko-opintoihin siirtymisessä, tarjota yksilöllisesti sopivia opintoja ja ennen kaikkea mahdollistaa opiskelu lähellä kotia.

TUVA antaa aikaa ja tukea koulutusvalinnan tekemiseen – opiskelijan ei tarvitse heti tietää, suuntautuuko hän lukioon vai ammatilliseen koulutukseen.

Jos oppivelvollinen ei hae tai ei saa opiskelupaikkaa perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen, asuinkunnan vastuulla on osoittaa hänelle opiskelupaikka. Tämä velvoite perustuu oppivelvollisuuslakiin, ja sen tavoitteena on varmistaa, että jokainen nuori saa mahdollisuuden jatkaa opintojaan ja kehittää valmiuksiaan tulevaisuutta varten. Koulutusta pyritään järjestämään mahdollisimman lähellä opiskelijan kotia, mikä helpottaa arkea ja vähentää esimerkiksi matkustamisen aiheuttamaa kuormitusta.

TUVA-koulutus tarjotaan tällä hetkellä Sipoossa Keudan järjestämänä, Enterin tiloissa. Opetukseen on vuosittain osallistunut n. 8-10 oppilasta. Ruotsinkielinen HUX-koulutus on tarjolla Porvoossa tai Helsingissä Praktikumin järjestämänä. Kunnilla on velvollisuus seurata peruskoulun päättäneiden oppivelvollisuuden toteutumista. Kunta voi ohjata ainoastaan TUVA-koulutukseen, muihin koulutusmuotoihin oppivelvollisen on haettava itse.

Tällä hetkellä lähes kaikki Sipoossa ilman opiskelupaikkaa jääneet oppivelvollisuuden valvonnan piirissä olevat oppilaat ovat ruotsinkielisiä. Näillä oppilailla on ollut haasteita koulunkäynnissä ja poissaoloja opetuksesta paljon jo yläkoulun puolella (liite 1). Opiskelupaikan sijainti kotikunnassa vähentäisi heidän osaltaan koulumatkojen tuomaa kuormitusta ja helpottaisi kouluun menoa. Oppilaiden määrä on kasvusuunnassa. Ruotsinkieliseen TUVA-opetukseen on siis aito tarve ja suuri hyöty syrjäytymisen ehkäisemisessä.

TUVA-koulutukseen järjestämisluvan saanut opetuksen järjestäjä saa valtiosuutta esi- ja perusopetuksen lisärahoitusjärjestelmän kautta, perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muodossa oppilasmäärään perustuen. Tällä valtiosuudella ja Sipoossa jo olemassa olevilla rakenteilla katetaan pääsääntöisesti opetuksen järjestämisen kulut. Viranhaltijat ovat jo aloittaneet alustavat keskustelut yhteistyösopimuksen laatimisesta Keudan

ja Prakticum in kanssa. TUVA-koulutus kunnan omana palveluna on mahdollista järjestää kaksikielisenä syrjäytymistä aidosti ehkäisevänä toimintana.

Tutkimukset osoittavat, että oppivelvollisuusiän täyttymisen jälkeen ilman jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa olevien nuorten aikuisten syrjäytymisriski on moninkertainen verrattuna niihin nuoriin, joilla on jatko-opintopaikka tai työpaikka.

Runsaat poissaolot indikoivat myös riskiä siitä, että oppilas jää ilman päättötodistusta ja/tai oppilaalla on vaikeuksia sijoittua toisen asteen koulutukseen.

Opetuksen järjestämislupa tulee anoa Opetus- ja kulttuuriministeriöstä vuotta ennen toiminnan aloittamista.

Esittelijä / Föredragande Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Ehdotus / Förslag

Koulutusvaliokunta päättää ohjeistaa viranhaltijoita hakemaan tutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämislupaa Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja valmistelevaan toiminnan aloittamisen syksyllä 2026.

Utskottet för utbildning beslutar ge vägledning till tjänsteinnehavare att ansöka om tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning av Undervisnings- och kulturministeriet och att bereda inledande av verksamheten hösten 2026.

Käsittely / Behandling

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Koulutusvaliokunta päättää ohjeistaa viranhaltijoita hakemaan tutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämislupaa Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja valmistelevaan toiminnan aloittamisen syksyllä 2026. Asia lähetetään tiedoksi koulutusjaostoille.

Föredraganden ändrade sitt förslag enligt följande:

Utskottet för utbildning beslutar ge vägledning till tjänsteinnehavare att ansöka om tillstånd att ordna utbildning som handleder för examensutbildning av Undervisnings- och kulturministeriet och att bereda inledande av verksamheten hösten 2026. Ärendet skickas för kännedom till utbildningssektionerna.

Päätös / Beslut

Koulutusvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Utskottet för utbildning godkände enhälligt föredragandens ändrade förslag.

Liitteet / Bilagor

Suomenkielinen koulutusjaosto 09.09.2025

817/12.00.01/2025

Valmistelijat / Beredare: Kehittämispäällikkö / Utvecklingschef Saara Lehtinen, saara.lehtinen(at)sipoo.fi; Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi

Taustaa päätöksenteolle

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on peruskoulun jälkeinen nivelvaiheen koulutus, joka yhdistää aiemmat koulutusmuodot: kymppiluokan, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA). TUVA on käynnistynyt 1.8.2022.

Koulutuksen tarkoituksena on tukea nuorta jatko-opintoihin siirtymisessä, tarjota yksilöllisesti sopivia opintoja ja ennen kaikkea mahdollistaa opiskelu lähellä kotia.

TUVA antaa aikaa ja tukea koulutusvalinnan tekemiseen – opiskelijan ei tarvitse heti tietää, suuntautuuko hän lukioon vai ammatilliseen koulutukseen.

Jos oppivelvollinen ei hae tai ei saa opiskelupaikkaa perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen, asuinkunnan vastuulla on osoittaa hänelle opiskelupaikka. Tämä velvoite perustuu oppivelvollisuuslakiin, ja sen tavoitteena on varmistaa, että jokainen nuori saa mahdollisuuden jatkaa opintojaan ja kehittää valmiuksiaan tulevaisuutta varten. Koulutusta pyritään järjestämään mahdollisimman lähellä opiskelijan kotia, mikä helpottaa arkea ja vähentää esimerkiksi matkustamisen aiheuttamaa kuormitusta.

TUVA-koulutus tarjotaan tällä hetkellä Sipoossa Keudan järjestämänä, Enterin tiloissa. Opetukseen on vuosittain osallistunut n. 8-10 oppilasta. Ruotsinkielinen HUX-koulutus on tarjolla Porvoossa tai Helsingissä Praktikumin järjestämänä. Kunnilla on velvollisuus seurata peruskoulun päättäneiden oppivelvollisuuden toteutumista. Kunta voi ohjata ainoastaan TUVA-koulutukseen, muihin koulutusmuotoihin oppivelvollisen on haettava itse.

Tällä hetkellä lähes kaikki Sipoossa ilman opiskelupaikkaa jääneet oppivelvollisuuden valvonnan piirissä olevat oppilaat ovat ruotsinkielisiä. Näillä oppilailla on ollut haasteita koulunkäynnissä ja poissaoloja opetuksesta paljon jo yläkoulun puolella (liite 1). Opiskelupaikan sijainti kotikunnassa vähentäisi heidän osaltaan koulumatkojen tuomaa kuormitusta ja helpottaisi kouluun menoa. Oppilaiden määrä on kasvusuunnassa. Ruotsinkieliseen TUVA-opetukseen on siis aito tarve ja suuri hyöty syrjäytymisen ehkäisemisessä.

TUVA-koulutukseen järjestämisluvan saanut opetuksen järjestäjä saa valtionosuutta esi- ja perusopetuksen lisärahoitusjärjestelmän kautta, perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muodossa oppilasmäärään perustuen. Tällä valtionosuudella ja Sipoossa jo olemassa olevilla rakenteilla katetaan pääsääntöisesti opetuksen järjestämisen kulut. Viranhaltijat ovat jo aloittaneet alustavat keskustelut yhteistyösopimuksen laatimisesta Keudan ja Praktikumin kanssa. TUVA-koulutus kunnan omana palveluna on mahdollista järjestää kaksikielisenä syrjäytymistä aidosti ehkäisevänä toimintana.

Tutkimukset osoittavat, että oppivelvollisuusiän täyttymisen jälkeen ilman jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa olevien nuorten aikuisten syrjäytymisriski on moninkertainen verrattuna niihin nuoriin, joilla on jatko-opintopaikka tai työpaikka.

Runsaat poissaolot indikoivat myös riskiä siitä, että oppilas jää ilman päättötodistusta ja/tai oppilaalla on vaikeuksia sijoittua toisen asteen koulutukseen.

Opetuksen järjestämislupa tulee anoa Opetus- ja kulttuuriministeriöltä vuotta ennen toiminnan aloittamista.

Esittelijä / Föredragande Opetuspäällikkö / Undervisningschef Strandström Riikka

Ehdotus / Förslag

Suomenkielinen koulutusjaosto merkitsee asian tiedoksi.

Finska utbildningssektionen antecknar ärendet för kännedom.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - TUVA_HUX

Liite Bilaga 2 - Hallintosäännön tulkinta_Kustannusarvio